

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 241.350 van 2 mei 2018
in de zaak A. 217.889/XII-7977**

In zake: de NV TRIMMOVAN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Frederik Vanden Bogaerde en Jasper Bolle
kantoor houdend te 8800 Roeselare
Kolenkaai 4
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het VLAAMSE GEWEST
woonplaats kiezend bij agentschap Wegen en Verkeer
Koning Albert II-laan 20/4
1000 Brussel

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 9 december 2015, strekt tot de nietigverklaring van “de beslissing genomen door de Administrateur-Generaal van het Agentschap Wegen dd. 12 oktober 2015 waarbij, in graad van beroep, aan [de nv Trimmovan] een administratieve geldboete van 3.000,00 EUR wordt opgelegd”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Ines Martens heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 januari 2018.

Staatsraad Johan Bovin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Laurens De Brucker, die verschijnt voor de verzoekende partijen, is gehoord.

Auditeur Thomas Maes heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 15 oktober 2014 wordt een vrachtwagen met oplegger, die wordt bestuurd door Marc Mouveaux en die rijdt voor rekening van de nv Trimmovan, de verzoekende partij, door de wegeninspectie gecontroleerd op de autoweg E17, richting Gent, te Kortrijk. Bij de controle wordt vastgesteld dat het voertuig op de eerste as van de trekker overladen is met 629 kg, hetzij 8,4 % en op de tweede as met 2.569 kg of 21,4 %. De maximaal toegelaten massa van de trekker werd overschreden met 4.072 kg, hetzij 21,4 % en de maximaal toegelaten massa van de sleep werd overladen met 409 kg, hetzij 0,9 %. Er wordt proces-verbaal opgesteld wegens inbreuk op artikel 3, eerste en tweede lid, van het decreet van 3 mei 2013 ‘betreffende de bescherming van de verkeersinfrastructuur in geval van bijzonder wegtransport’ (hierna: het decreet bijzonder wegtransport).

3.2. Op 12 januari 2015 beslist de procureur des Konings te Kortrijk dat geen strafvervolgning wordt ingesteld.

3.3. Op 5 maart 2015 beslist de wegeninspecteur-controleur om aan de verzoekende partij een administratieve geldboete van 3.000 euro op te leggen.

3.4. Op 12 maart 2015 tekent de verzoekende partij bezwaar aan tegen die beslissing.

Op 18 mei 2015 vindt een hoorzitting plaats.

Op 11 juni 2015 bevestigt de wegeninspecteur-controleur de beslissing om aan de verzoekende partij een administratieve geldboete van 3.000 euro op te leggen.

3.5. Op 6 juli 2015 stelt de verzoekende partij tegen die beslissing beroep in bij de Vlaamse regering.

Op 15 september 2015 vindt een hoorzitting plaats. De verzoekende partij legt naar aanleiding van de hoorzitting schriftelijke conclusies neer.

Op 12 oktober 2015 beslist de administrateur-generaal van het agentschap Wegen en Verkeer aan de verzoekende partij een administratieve geldboete op te leggen van 3.000 euro.

Dit is de bestreden beslissing.

Deze beslissing wordt met een aangetekende brief verstuurd op 13 oktober 2015 aan de raadslieden van de verzoekende partij ter kennis gebracht.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

4. De verzoekende partij voert in een eerste middel de schending aan van artikel 19, §§ 2 en 3, van het decreet bijzonder wegtransport.

Zij wijst erop dat deze bepalingen vervalttermijnen bevatten voor het opleggen van de administratieve geldboete na “verzet” en in beroep. Volgens de verzoekende partij werden die termijnen niet gerespecteerd.

5. In de memorie van wederantwoord voegt de verzoekende partij niets meer toe aan haar betoog.

6. In de laatste memorie “volhardt” zij in het “geformuleerde middel”.

Beoordeling

7. Het middel is niet ontvankelijk nu het is beperkt tot de blote bewering dat de termijnen niet werden gerespecteerd, en er aldus niet op concrete wijze wordt aangeven op welke wijze de vervalttermijnen, opgelegd door artikel 19, §§ 2 en 3, van het decreet bijzonder wegtransport, zouden zijn geschonden. Bovendien heeft de verzoekende partij op geen enkele wijze gereageerd op de omstandige toelichting van de verwerende partij in de memorie van antwoord waarin concreet wordt uiteengezet op welke wijze de door het voormelde artikel 19, §§ 2 en 3, opgelegde vervalttermijnen wel werden gerespecteerd.

8. Het eerste middel wordt verworpen.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

9. Het tweede middel is geput uit de schending van “art. 17 en art. 19, §1 van het Decreet Bijzonder Wegtransport”.

De verzoekende partij voert aan dat op grond van artikel 17 van het decreet bijzonder wegtransport en op grond van het feit dat de geldboete een strafrechtelijk karakter heeft, volgt dat enkel de door de Vlaamse regering aangewezen wegeninspecteurs-controleurs een administratieve geldboete mogen opleggen.

Uit de beslissing tot het opleggen van een geldboete blijkt echter dat de geldboete werd opgelegd door Christy Neven, aangewezen als medewerker, die niet werd aangewezen door de Vlaamse regering als wegeninspecteur-controleur. Zij beschikt dan ook over geen enkele rechtsmacht, noch bevoegdheid om enige beslissing te nemen of te ondertekenen.

De beslissing tot het opleggen van een geldboete is dan ook onregelmatig.

10. In de memorie van wederantwoord voegt de verzoekende partij niets meer toe aan haar betoog.

11. In de laatste memorie verklaart de verzoekende partij dat zij volhardt in dit middel.

Beoordeling

12. Geen van de beslissingen die werden genomen in het kader van de procedure die heeft geleid tot de bestreden beslissing, noch de bestreden

beslissing zelf werden ondertekend door Christy Neven. Het middel mist dan ook feitelijke grondslag.

Het middel wordt verworpen.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

13. De verzoekende partij voert in een derde middel aan dat de inbreuk niet aan haar toerekenbaar is. Als rechtspersoon kan zij zich immers niet op de openbare weg bevinden, zodat niet valt in te zien hoe zij een inbreuk op artikel 56 van het decreet van 19 december 1998 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1999’ (hierna: het aslastendecreet) kan hebben begaan. Volgens de verzoekende partij wordt in de bestreden beslissing ten onrechte verwezen naar artikel 5 van het Strafwetboek. Die bepaling kan immers niet worden toegepast in het kader van een bestuurlijke procedure en is door het aslastendecreet niet van toepassing verklaard.

De verzoekende partij laat voorts gelden dat, zelfs indien zou worden aangenomen dat zij als rechtspersoon aanspreekbaar zou zijn in het kader van het aslastendecreet, het moreel bestanddeel van het misdrijf in haren hoofde moet worden bewezen. Ter zake wordt in de bestreden beslissing gesteld dat uit het dossier niet blijkt dat zij voldoende maatregelen heeft genomen om overlading te vermijden. Volgens de verzoekende partij wordt de bewijslast aldus op onwettige wijze omgekeerd. Het dossier bevat trouwens geen informatie nopens de verzoekende partij aangezien de vragenlijst volledige blanco is.

De verzoekende partij vervolgt dat in de bestreden beslissing ten onrechte wordt gesteld dat zij nalatig was omdat zij de vrachtwagenbestuurder geen middelen ter beschikking heeft gesteld om de massa van het voertuig te meten. Er bestaat immers geen wettelijke of reglementaire verplichting om de vrachtwagenbestuurder weegmiddelen ter beschikking te

stellen. Het niet ter beschikking stellen van weegmiddelen kan dan ook niet als een bewijs van haar nalatigheid worden beschouwd.

14. De verzoekende partij voegt in haar memorie van wederantwoord niets meer toe aan haar betoog.

15. In de laatste memorie argumenteert de verzoekende partij nog dat er in deze zaak wel degelijk elementen zijn die ter rechtvaardiging van de inbreuk kunnen worden ingeroepen. De lading werd immers niet verricht door de vrachtwagenbestuurder, doch wel door de centrale of de dispatching van een derde onderneming. Noch de verzoekende partij, noch haar aangestelde had enige inspraak met betrekking tot de lading en de manier van laden.

Beoordeling

16. De in dit middel aangevoerde grief inzake de toerekenbaarheid van het overladingsmisdrijf aan een rechtspersoon werd reeds in meerdere arresten verworpen door de Raad van State. De Raad van State ziet in de huidige zaak geen grond om tot een ander besluit te komen.

In de eerste plaats dient erop te worden gewezen dat het aslastendecreet reeds was opgeheven op het ogenblik dat de inbreuk op het decreet bijzonder wegtransport werd vastgesteld.

Het middel mist dan ook juridische grondslag in zoverre het is afgeleid uit een schending van artikel 56 van het aslastendecreet.

In zoverre het middel zou kunnen worden geacht betrekking te hebben op het te dezen toepasselijk artikel 3, tweede lid, van het decreet bijzonder wegtransport, wordt herhaald wat volgt.

17. Luidens artikel 2, 3°, van het decreet bijzonder wegtransport dient onder een “overtreder” te worden verstaan de “natuurlijke persoon of rechtspersoon die een inbreuk pleegt op dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan”.

Die bepaling wordt in de memorie van toelichting bij het ontwerpdecreet als volgt verduidelijkt:

“Een aantal begrippen wordt gedefinieerd. Een aantal definities wordt overgenomen uit het Aslastendecreet inzake de strafbepalingen, het toezicht, de administratieve geldboete en procedure. Met betrekking tot de definitie van overtreder dient te worden verduidelijkt dat onder overtreder zowel de chauffeur van het in overtreding zijnde voertuig als zijn werkgever als de opdrachtgever en de verlader begrepen kan worden.” (Memorie van toelichting, *Parl.St.* VI.Parl., 2012-13, nr. 1870/1, 5)

Het decreet bijzonder wegtransport voorziet er aldus uitdrukkelijk in dat een rechtspersoon een “overtreder” kan zijn. De sanctionering van het overladingsmisdrijf in hoofde van rechtspersonen berust aldus, anders dan de verzoekende partij in dit middel veronderstelt, niet op artikel 5 van het Strafwetboek, maar wel rechtstreeks op de bepalingen van het decreet bijzonder wegtransport zelf.

De fysieke onmogelijkheid voor een rechtspersoon om zich met een voertuig op de openbare weg te bevinden, staat er niet aan in de weg dat aan een rechtspersoon een administratieve geldboete wegens een inbreuk op artikel 3, tweede lid, van het decreet bijzonder wegtransport wordt opgelegd. Immers worden de aan de vrachtwagenbestuurder ten laste gelegde feiten aan de rechtspersoon toegerekend. Er wordt niet betwist dat te dezen de bestuurder van het overladen voertuig op het ogenblik van de feiten handelde in naam en voor rekening van de verzoekende partij.

18. Een misdrijf kan aan een rechtspersoon slechts worden toegerekend indien zowel het materieel als het moreel bestanddeel van het misdrijf in haren hoofde bewezen wordt.

Wat de inbreuk bedoeld in artikel 3, tweede lid, van het decreet bijzonder wegtransport betreft, is niet vereist dat zij wetens en willens werd begaan, de schuld voor de inbreuk kan onder meer bestaan uit onachtzaamheid, wat betekent dat moet worden nagegaan of aan de betrokkene een gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid kan worden verweten.

Wat het moreel bestanddeel van het misdrijf betreft, blijkt uit de motivering van de bestreden beslissing dat dit aanwezig wordt geacht omwille van de omstandigheid dat de verzoekende partij niet de nodige maatregelen heeft genomen om de inbreuk te voorkomen. Van een professionele vervoeronderneming mag inderdaad worden verwacht dat zij de nodige maatregelen neemt om ervoor te zorgen dat de massa en de massa onder de assen niet meer bedraagt dan “het toegestane maximum”. Het gegeven dat geen enkele wetgevende of reglementaire tekst de verplichting tot het ter beschikking stellen van weegmiddelen oplegt, doet hieraan geen afbreuk aangezien er wel een wettelijk verbod bestaat om het wegdek te beschadigen door overlading. Een professionele vervoeronderneming dient er aldus zelf zorg voor te dragen en daartoe de nodige maatregelen te nemen om de overlading te vermijden, ook al heeft hij zelf het voertuig niet geladen. Het verzuim daaraan te voldoen, kan het opzet of de schuldige nalatigheid uitmaken vereist opdat het morele element van het misdrijf zou bestaan (Cass. 2 november 2004, AR P.04.0767.N).

Nu de verzoekende partij niet aannemelijk maakt dat zij in de onoverkomelijke onmogelijkheid verkeerde om de asoverlading te voorkomen, mocht de verwerende partij in de bestreden beslissing wettig tot het besluit komen dat het moreel bestanddeel van de inbreuk in hoofde van de verzoekende partij bewezen is.

19. Het derde middel wordt verworpen.

D. Vierde middel

Uiteenzetting van het middel

20. De verzoekende partij voert in een vierde middel aan dat het moreel bestanddeel van de inbreuk niet deugdelijk is gemotiveerd, nu in de motivering van de bestreden beslissing alleen een aantal stijlformules worden gehanteerd “dewelke niet voldoen aan de materiële motiveringsplicht, zoals opgelegd door de Wet Motivering Bestuurshandelingen”.

21. In de memorie van wederantwoord voegt de verzoekende partij niets toe aan haar betoog.

22. In de laatste memorie “volhardt” de verzoekende partij “in het geformuleerde middel”.

Beoordeling

23. Het vierde middel beperkt zich tot het inroepen van de “materiële motiveringsplicht” en de blote bewering – die dan weer klaarblijkelijk op een miskennis van de formelemotiveringsplicht berust – dat de motivering met betrekking tot het moreel bestanddeel van de inbreuk louter uit “stijlformules” zou bestaan.

In dat licht kan worden volstaan met de vaststelling dat in de bestreden beslissing de door de verzoekende partij in beroep aangedragen argumenten punt per punt worden besproken en weerlegd. Het middel bevat geen enkele inhoudelijke kritiek op de betrokken overwegingen, die door de verzoekende partij ten onrechte als “stijlformules” worden afgedaan. De bestreden beslissing blijkt aldus wel degelijk te berusten op afdoende materiële motieven die op behoorlijke wijze uit het administratief dossier blijken en die het opleggen van een administratieve geldboete naar behoren kunnen verantwoorden.

24. Het vierde middel wordt verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 mei 2018, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
Johan Bovin,	staatsraad,
Pierre Barra,	staatsraad,
bijgestaan door	
Greta Scheveneels,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Greta Scheveneels

Dierk Verbiest